

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської ОДА
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
ім. Тараса Шевченка

ЗАТВЕРДЖУЮ

Вступник голови приймальної комісії

М. Б. Боднар М. Б. Боднар

"04" березня 2021 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування з психології
для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за нормативним
терміном навчання на II, III курс за спеціальністю 053 Психологія
на основі ОКР «молодший спеціаліст» / рівня вищої освіти «бакалавр» /
«магістр»/ ОКР «спеціаліст» (денна та заочна форми навчання)

Схвалено
на засіданні кафедри
педагогіки та психології
Протокол № 4 від "04" березня 2021 р.

Завідувач кафедри

В. Терпелюк

Кременець 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування складена відповідно до умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році, затверджених наказом МОН від 15 жовтня 2020 року №1274, правил прийому до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка в 2021 році, затверджених на засіданні Вченої ради КОГПА ім. Тараса Шевченка (протокол № 5 від 21.12.2020 р.), статуту Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, Положення про приймальну комісію Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Програма фахового вступного випробування з психології для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за нормативним терміном навчання на II, III курс за спеціальністю 053 Психологія на основі ОКР «молодший спеціаліст» / рівня вищої освіти «бакалавр» / «магістр»/ ОКР «спеціаліст» (денна та заочна форми навчання).

Метою проведення вступного випробування є визначення рівня відповідності знань та умінь абітурієнтів програмним вимогам та базовим умінням та навичкам, які у майбутньому абітурієнт зможе розвивати і удосконалювати впродовж навчання за освітньою програмою Психологія.

Програма містить основні питання з курсу загальної психології, перелік рекомендованої літератури та критерії і шкалу оцінювання.

Наведений перелік питань дає можливість вступнику систематизувати попередньо засвоєні знання та допомагає зорієнтуватися, на які аспекти звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку й використанні різних джерел для самопідготовки до вступного випробування.

Вступне випробування з фаху для конкурсного відбору вступників до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка у 2021 році для здобуття рівня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 053 Психологія на денну та заочну форми навчання складається із сукупності тестових завдань. Екзаменаційна робота з психології містить 76 завдань з вибором однієї правильної відповіді. До кожного завдання подано чотири варіанти відповідей, з яких лише один є правильним.

Абітурієнт здає вступне випробування з психології у формі письмового тестування. Час, відведений на іспит, не перевершує 120 хв.

ПРОГРАМА

Розділ 1. Вступ у психологію та історію психології

Тема 1. Предмет психології як науки

Психологія у загальній системі соціальних наук. Об'єкт, предмет психології та її завдання. Загальне поняття про психіку. Структура психічних явищ: психічні процеси, стани, властивості. Взаємозв'язок психології з іншими галузями знання: гуманітарними, природничими, медичними та ін. Основні галузі психології. Основні принципи сучасної психології: відображення, детермінізму, активності, системності, єдності свідомості та діяльності.

Тема 2. Методи сучасної психології

Основні етапи наукового дослідження. Основні вимоги до методів психології: валідність, надійність, точність. Класифікація методів психологічного дослідження. Організаційні методи та їх характеристика. Основні емпіричні методи психологічного дослідження: спостереження та експеримент. Види спостереження, експерименту. Додаткові методи: опитування, тестування, аналіз процесу та продуктів діяльності, метод експертних оцінок. Кількісна та якісна обробка результатів дослідження.

Тема 3. Філогенез психіки та антропогенез

Відображення та розвиток його форм у живій та неживій природі. Мозок і психіка. Стадії та рівні філогенезу психіки. Рефлекторна природа психічного відображення. Безумовні й умовні рефлекси. Характеристика базових форм психічної активності: інстинктивна, регульована навичками, інтелектуальна поведінка. Кора головного мозку та її основні зони. Поява й розвиток свідомості в антропогенезі. Свідоме, несвідоме, надсвідоме у психічній діяльності людини.

Тема 4. Основні етапи розвитку психології

Характеристика передумов виникнення психології. Донауковий (філософський) етап становлення психології в період Античності, Середньовіччя, Нового Часу.

Науковий етап розвитку психології. Лабораторні експерименти В. Вундта та його учнів. Криза психологічної науки на рубежі XIX-XX ст., її причини та наслідки. Основні напрями психології: психодинамічний, біхевіористичний, гуманістичний, гештальтпсихологія, когнітивна психологія, трансперсональна психологія та ін. Становлення і розвиток української психологічної думки. Основні тенденції та напрямки досліджень сучасної психології.

Розділ 2. Особистість в діяльності та спілкуванні

Тема 5. Психологія особистості

Поняття про особистість. Співвідношення понять «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність». Основні теорії особистості: психоаналітичні, біхевіористичні, гуманістичні, когнітивні, гештальттеорії. Спрямованість особистості (потреби, мотиви, інтереси, цінності, ідеали, переконання). Мотиви та мотивація. Теорії мотивації. Самосвідомість: «Я-концепція», самооцінка та рівень домагань особистості, чинники їх формування.

Тема 6. Психологія діяльності

Поняття про діяльність. Мета й мотиви діяльності. Концепції діяльності (С. Л. Рубінштейн, О. М. Леонтьєв). Структура діяльності (рухи, дії, операції). Види дій: внутрішні та зовнішні. Інтеріоризація та екстеріоризація. Засоби діяльності: знання, уміння (елементарні уміння та уміння-майстерність), навички. Перенесення та інтерференція навичок. Звички. Основні різновиди діяльності (ігрова, учбова, праця).

Тема 7. Психологія спілкування

Поняття про спілкування. Функції спілкування: комунікативна, інтерактивна, перцептивна. Основні ефекти соціальної перцепції. Різновиди спілкування. Засоби спілкування: вербальна й невербальна комунікація. Індивідуальні особливості спілкування.

Тема 8. Психологія соціальної групи

Поняття про групи. Класифікація груп. Конформізм і нонконформізм. Лідерство та керівництво: основні ознаки та відмінності. Стилі керівництва (лідерства). Міжособистісні стосунки у групах. Психологічна сумісність і конфлікт. Соціально-психологічний клімат групи. Методи дослідження взаємовідносин у групі: соціометрія та референтометрія.

Розділ 3. Когнітивні психічні процеси

Тема 9. Увага

Поняття про увагу. Теорії уваги. Класифікації уваги та характеристика окремих її видів: за спрямованістю, за формою контролю. Властивості уваги: зосередженість, стійкість, переключуваність, розподіл, обсяг. Уважність як властивість, її формування. Фактори, які сприяють привертанню і підтриманню уваги.

Тема 10. Відчуття

Поняття про відчуття. Фізіологічна основа відчуттів. Класифікації відчуттів та характеристика окремих їх видів: за модальністю, за місцем розташування рецепторів. Основні властивості відчуттів: якість,

інтенсивність, тривалість, локалізація подразника. Загальні закономірності відчуттів: пороги чутливості, адаптація, взаємодія, сенсibiliзація, контраст, синестезія. Компенсаторні можливості відчуттів.

Тема 11. Сприймання

Поняття про сприйняття. Фізіологічна основа сприймання. Класифікації сприйняття та характеристика окремих його видів: за модальністю, за основними формами існування матерії. Властивості сприймання: предметність, цілісність, структурність, константність, осмисленість, вибірковість, апперцепція. Ілюзії сприймання та їх характеристика. Спостереження і спостережливість, формування спостережливості.

Тема 12. Пам'ять

Поняття про пам'ять. Теорії пам'яті. Класифікації пам'яті та характеристика окремих її видів: за змістом, за тривалістю, за формою контролю. Процеси пам'яті: запам'ятовування, зберігання, відтворення, забування. Чинники успішного збереження та відтворення. Основні прийоми пригадування. Індивідуальні особливості пам'яті.

Тема 13. Мислення та мовлення

Поняття про мислення. Основні операції мислення: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, абстрагування, класифікація, систематизація. Форми мислення: поняття, судження (міркування), умовивід (індукція, дедукція, аналогія). Класифікації мислення та характеристика окремих його видів: за змістом, за мірою усвідомленості й розгорнутості. Індивідуальні особливості мислення.

Поняття про мову та мовлення. Основні теорії мови й мовлення. Види мовлення. Індивідуальні особливості мовлення. Взаємозв'язок мислення й мовлення.

Тема 14. Уява

Поняття про уяву. Теорії уяви. Взаємозв'язок уяви з іншими когнітивними процесами. Класифікації уяви та характеристика окремих її видів: за змістом, за формою контролю. Мрія як особливий вид уяви. Способи створення образів уяви: аглютинація, аналогія, гіперболізація, літота, акцентування, схематизація, типізація. Індивідуальні особливості уяви. Уява, креативність і творчість.

Розділ 4. Регулятивна сфера психіки особистості

Тема 15. Почуття та емоції

Поняття про почуття та емоції. Класифікації емоцій та почуттів і характеристика окремих їх видів. Форми переживання емоцій та почуттів:

афект, настрій, пристрасть, стрес, фрустрація. Індивідуальні особливості емоційно-почуттєвої сфери особистості.

Тема 16. Воля

Поняття про волю. Спонукальна та гальмівна функції волі. Фази складної вольової дії. Вольове зусилля. Локус контролю: екстернальний та інтернальний. Вольові якості особистості. Емоційно-вольова саморегуляція особистості: основні чинники та прийоми.

Розділ 5. Індивідуально-психологічні особливості особистості

Тема 17. Темперамент

Поняття про темперамент. Теорії темпераменту. Властивості темпераменту: сенситивність, реактивність, пластичність, ригідність, резистентність, інтро- та екстравертність. Психологічна характеристика класичних типів темпераменту: холеричного, сангвінічного, флегматичного, меланхолічного. Позитивні та негативні сторони кожного типу темпераменту, їх врахування в діяльності людини.

Тема 18. Характер

Поняття про характер. Теорії характеру. Акцентуації рис характеру. Структура характеру та основні риси типового характеру. Чинники формування характеру особистості. Взаємодія характеру та темпераменту.

Тема 19. Здібності

Поняття про здібності. Задатки як природні передумови розвитку й формування здібностей. Класифікації здібностей та характеристика окремих їх видів. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність. Здібності та інтелект особистості. Види інтелекту.

Рекомендована література

Основна

1. Бондаренко О. Ф. Основи психології: Підручник. К.: Освіта України, 2009, 328 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник для студентів ВНЗ. 3-є вид., випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2009, 1007 с.
3. Волошина Л. В., Долинська С. О. Загальна психологія: практикум: навч. посібник. К.: Каравела, 2005, 280 с.
4. Загальна психологія: навчальний посібник / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасєка; МОН України, Київський ун-т імені Бориса Грінченка, К.: Центр учбової літератури, 2012, 295 с.
5. Загальна психологія: навч. посібник для студентів ВНЗ/ С. Д. Максименко, В. О. Зайчук, В. В. Клименко та ін.; за ред. С. Д. Максименка. 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця: Нова книга, 2004, 704 с.

6. Загальна психологія: підруч. для студентів ВНЗ / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. К.: Либідь, 2005, 463 с.
7. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О., Темрук О. В. Загальна психологія: Практикум: Навч. посібн. К.: Каравела, 2005, 280 с.
8. Загальна психологія: теорія та практикум: навчальний посібник / Н.М. Ільїна, С.О. Мисник. Суми: Університетська книга, 2011, 352 с.
9. Максименко С. Д. Загальна психологія: Навчальний посібник. Вид. 2-е, перероблене та доповнене. Київ: «Центр навчальної літератури», 2004, 272 с.
10. Махній М. М., Скок М. А. Історія психологічної думки: навчальний посібник. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2010, 256 с.
11. М'ясоїд П. А. Загальна психологія: навч. посібник для студентів ВНЗ. 4-те вид., стереотип. К.: Вища школа, 2005, 487 с.
12. Основи психології: навч. посібник / А. І. Веракіс, Ю. І. Завалевський, К. М. Левківський. К.-Х., 2005, 415 с.
13. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. К.: Либідь, 2002, 630 с.
14. Пальм Г. А. Загальна психологія: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2009, 256 с.
15. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів: близько 3000 слів / сост. В. Б. Шапарь. Х.: Прапор, 2009, 672 с.
16. Психологія: Навч. посіб. / О. В. Винославська, О. А. Брусенко. К.: ІНКОС, 2005, 352 с.
17. Психологія: Підручник / За ред. Ю. Л. Трофімова. К.: Либідь, 2001, 390 с.
18. Русинка І. І. Психологія: Навчальний посібник. К.: Знання, 2007, 367 с.
19. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб. К.: Академвидав, 2012, 464 с.
20. Цимбалюк І. М., Ясницька О.Ю. Загальна психологія. Модульно-рейтинговий курс для студентів вищих навчальних закладів. К.: ВД «Професіонал», 2004, 304 с.
21. Цимбалюк І. М. Психологія: навч. посібник. К.: ВД «Професіонал», 2004, 216 с.

Додаткова:

1. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку: навч. посібник. К.: Академвидав, 2012, 254 с.
2. Бондарчук О. І. Експериментальна психологія: курс лекцій. К.: МАУП, 2003, 120 с.
3. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології і педагогіки: навч. посібник для студентів ВНЗ. 2-ге вид., випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2009, 374 с.
4. Варій М. Й. Психологія особистості: навч. пос. К.: Центр навчальної літератури, 2008, 592 с.

5. Вашека Т. В., Гічан І. С. Психологія спілкування: навч.-метод. комплекс для студентів ВНЗ. К.: Книжкове вид-во НАУ, 2006, 183 с.
6. Виховання духовності особистості: навч.-метод. посібник/ М. Й. Боришевський, Л. І. Пилипенко, О. І. Пенькова та ін.; Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України; за ред. М. Й. Боришевського. К., 2013, 103 с.
7. Волянська О. В., Ніколаєвська А. М. Соціальна психологія: навч. посібник. К.: Знання, 2008, 275 с.
8. Галян І. М. Психодіагностика: навч. посібник для студентів ВНЗ. 2-ге вид., стереотип. К.: Академвидав, 2011, 463 с.
9. Джонсон В. Соціальна психологія: тренінг міжособистісного спілкування; Пер.з англ. В. Хомик. К.: ВД «КМ Академія», 2003, 284 с.
10. Дрозденко К. С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посібник. К.: ВД «Професіонал», 2004, 304 с.
11. Життєва компетентність особистості: від теорії до практики: наук.-метод. посіб. / за ред. І. Г. Єрмакова. Запоріжжя: ХНРБЦ, 2006, 633 с.
12. Жуков С. М., Жукова Т. В. Історія психології: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: Центр навчальної літератури, 2005, 224 с.
13. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: Либідь, 2007, 254 с.
14. Конфліктологія: навч. посібник для ВНЗ. Львів: ЛІСВ, 2007, 326 с.
15. Копець Л. В. Психологія особистості: навч. посібник для студентів ВНЗ. 2-е вид. К.: Києво-Могилянська академія, 2008, 458 с.
16. Корольчук М. С., Криворучко П. П. Історія психології: Навч. посібник. К.: Ельга; Ніка – центр, 2010, 248 с.
17. Корольчук М. С., Крайнюк В. М., Марченко В. М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методика: навч. посібник для студентів ВНЗ / за ред. М. С. Корольчука. К.: Ельга, Ніка – Центр, 2006, 320 с.
18. Корольчук М. С., Осьодло В. І. Психодіагностика: навч. посібник для студентів ВНЗ / за ред. М. С. Корольчука. К.: Ельга, Ніка – Центр, 2005, 400 с.
19. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: ВД «Професіонал», 2007, 407 с.
20. Макарова Л. Л., Сенельніков В. М. Загальна психологія: методичні розробки семінарських занять: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005, 200 с.
21. Максименко С. Д., Носенко Е. Л. Експериментальна психологія (дидактичний тезаурус): навч. посібник. К.: МАУП, 2002, 128 с.
22. Маноха І. П. Психологія потаємного «Я»: монографія. К.: Поліграфкнига, 2001, 448 с.
23. Москаленко В. В. Соціальна психологія: підручник для студентів ВНЗ. 2-е вид., випр. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2008, 687 с.
24. М'ясоїд П. А. Задачі з курсу загальної психології: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: Вища школа, 2000, 183 с.

25. Немов Р. С. Психологія: В 3-х кн. М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. Кн. 1: Общие основы психологии, 688 с.
26. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: посібник. К.: Академвидав, 2005, 446 с.
27. Палеха Ю. І., Герасимчук В. І., Шиян О. М. Основи психології та педагогіки: навч.-метод. посібник. 2-е вид. доп. К.: Вид-во Європ. Ун-ту, 2003, 162 с.
28. Пальм Г. А. Загальна психологія: навч. посібник з мультимедійним курсом для студентів ВНЗ. К.: Центр учбової літератури, 2009, 487 с.
29. Пашукова І. Т., Допіра А. І., Дьяконов Г. В. Практикум із загальної психології; за ред. Т. І. Пашукової. К.: Знання, 2000, 204 с.
30. Практическая психология в тестах, или как научить понимать себя и других. М.: АСТ-ПРЕСС, 2001, 376 с.
31. Психологічна енциклопедія / авт.-упоряд. О. М. Степанов. К.: Академвидав, 2006, 423 с.
32. Психологія: підручник для студентів ВНЗ / Ю. Л. Трофімов, М. І. Алексеєва, П. А. Гончарук та ін.; За ред. Ю. Л. Трофімова. 6-е вид., стереотип. К.: Либідь, 2008, 560 с.
33. Роменець В. А. Історія психології: Стародавній світ. Середні віки, Відродження. Навч. посіб. К.: Либідь, 2005, 416 с.
34. Роменець В. А. Історія психології: XVII століття. Епоха Просвітництва. Навч. посіб. К.: Вища школа, 2006, 1000 с.
35. Роменець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. для студентів ВНЗ. 3-тє вид. К.: Либідь, 2004, 287 с.
36. Сергієнко Л. П. Основи наукових досліджень у психології : кваліфікаційні та дипломні роботи: навч. посіб. К.: Професіонал, 2009, 240 с.
37. Статінова Н. П., Сень Г. П. Основи психології та педагогіки: навч. посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002, 346 с.
38. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: навч. посібник для студентів ВНЗ. 2-ге вид., випр., доп. К.: Академвидав, 2006, 519 с.
39. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. К.: Либідь, 2003, 375 с.
40. Філоненко М. М. Психологія спілкування : підручник для студентів ВНЗ. К.: Центр учбової літератури, 2008, 223 с.
41. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: ВД «Професіонал», 2007, 458 с.
42. Яблонко В. Я. Психолого-педагогічні основи формування особистості: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: Центр учбової літератури, 2008, 257 с.

КРИТЕРІЙ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Тестовий бал обчислюється як арифметична сума всіх набраних балів за кожне виконане завдання тесту. Відповідно до Правил прийому до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка у 2021 році, оцінювання фахових вступних випробувань здійснюється за 200- бальною шкалою (від 100 до 200 балів) для абітурієнтів, які вступають на навчання за освітніми програмами бакалавра (на базі молодшого спеціаліста) денної та заочної форм навчання:

Кількість правильних відповідей	Кількість набраних балів
15.	99
16.	100
17.	103
18.	106
19.	109
20.	112
21.	115
22.	118
23.	121
24.	122
25.	124
26.	125
27.	126
28.	128
29.	129
30.	131
31.	132
32.	134
33.	135
34.	137
35.	138
36.	140
37.	141
38.	143
39.	144
40.	146
41.	147
42.	149
43.	150
44.	152
45.	153
46.	155
47.	156

Кількість правильних відповідей	Кількість набраних балів
48.	158
49.	159
50.	161
51.	162
52.	164
53.	165
54.	167
55.	168
56.	170
57.	171
58.	173
59.	174
60.	176
61.	177
62.	179
63.	180
64.	182
65.	183
66.	185
67.	186
68.	188
69.	189
70.	191
71.	192
72.	194
73.	195
74.	197
75.	198
76.	200